

Wymagania edukacyjne
Przedmiot główny
gitara
drugi etap edukacyjny
cykl sześcioletni

Klasa I

Sprawdzenie i ewentualna korekta aparatu gry i postawy przy instrumencie: swoboda rąk; rozluźnienie mięśni; rola paznokci prawej ręki w procesie tworzenia i kształtowania dźwięku

Technika strojenia gitary.

Sposoby wydobywania dźwięków: tirando; apoyando.

Praca nad jakością dźwięku oraz jego kontrolą (głośność, brzmienie).

Rozwój poznanych technik gitarowych w szkole muzycznej I stopnia: arpeggio; dwudźwięki i akordy; legato wstępujące i zstępujące; staccato; technika gamowa; barré; tłumienie strun prawą i lewą ręką; tremolo; flażolety naturalne i sztuczne; wibrato.

Kształcenie umiejętności czytania nut i gry a'vista

I okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Przesłuchanie śródroczne

- sonata lub sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

II okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Egzamin promocyjny

- sonata, sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

Klasa II

Kontrola prawidłowego aparatu gry: swoboda rąk; rozluźnienie mięśni; prawidłowe wydobywanie dźwięku.
Technika precyzyjnego strojenia gitary: flażolety, współbrzmienie w różnych pozycjach i układach palców.
Ekspozycja głosu prowadzącego – połączenie sposobów wydobywania dźwięków tirando i apoyando.
Kontrola i wrażliwość na jakość wydobywanego dźwięku.

Ćwiczenia polifoniczne - próby podkreślenia tematu.

Dalszy rozwój poznanych technik gitarowych: arpeggio; dwudźwięki i akordy (rasgueado); pizzicato; legato; staccato; barré; tremolo; flażolety naturalne i sztuczne; wibrato.

Ozdobniki, tryl – oznaczenie i technika wykonania.

Rejestry głosowe: sul tasto; sul ponticello (różnicowanie barwy dźwięku).

Artykulacja i frazowanie – umiejętności interpretacyjne utworu.

Umiejętność czytania nut i gry a'vista.

I okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Przesłuchanie śródroczne

- sonata lub sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

II okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Egzamin promocyjny

- sonata, sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

Klasa III

Kontrola prawidłowego aparatu gry.

Strojenie instrumentu (współbrzmienia, sprawdzanie stroju gitary w różnych pozycjach i układach).

Samodzielna kontrola jakości wydobywanego dźwięku.

Polifoniczne prowadzenie głosów.

Operowanie różnorodną artykulacją, frazowanie.

Różnicowanie barwy dźwięku.

Rozwój poznanych technik gry: arpeggio; legato; staccato; tremolo; barré; flażolety; ozdobniki; tryl; vibrato.

Dalszy rozwój czytania nut a'vista.

Kształtowanie nawyków i rozwój samodzielnej pracy nad utworami.

Umiejętność wykorzystania środków wyrazu muzycznego: kontrastów dynamicznych, agogicznych oraz punktów kulminacyjnych.

Poszerzenie wiedzy o interpretacji utworów – cechy stylistyczne różnych epok.

I okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Przesłuchanie śródroczne

- sonata lub sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

II okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Egzamin promocyjny

- sonata, sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

Klasa IV

Rozwijanie i pogłębianie zdolności muzycznych.

Strojenie instrumentu – flażolety.

Rozwój poznanych technik gitarowych, pamięci muzycznej, wrażliwości na jakość dźwięku.

Przygotowanie do samodzielnego opracowania i artystycznego wykonania utworu.

Skordatura.

Doskonalenie sprawności technicznej celem doprowadzenia do gry wyrównanej i swobodnej.

Podporządkowanie techniki celom muzycznym utworu.

Zagadnienie stylu w muzyce barokowej, klasycznej i romantycznej.

Wybrane formy z muzyki współczesnej.

Czytanie nut a'vista.

Pobudzanie aktywności myślowej i ambicji ucznia.

I okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Przesłuchanie śródroczne

- sonata lub sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

II okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Egzamin promocyjny

- sonata, sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

Klasa V

Doskonalenie technik obu rąk.

Pogłębianie wrażliwości muzycznej ucznia, rozwijanie samodzielnej pracy nad utworem.

Kształcenie umiejętności interpretacyjnych oraz smaku artystycznego.

Zdolność dostrzegania w wykonywanych utworach bogactwa treści melodycznej, harmoniczej, kształtów rytmicznych, ładunku emocjonalnego i siły wyrazu.

Wykorzystanie zdobytych umiejętności w rozwiązywaniu problemów teoretycznych oraz praktycznych.

Doskonalenie czytania nut a'vista.

Analiza własnych występów publicznych oraz innych wykonawców (popisy, przesłuchania, konkursy, koncerty, festiwale).

Opanowanie estradowe.

I okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Przesłuchanie śródroczne

- sonata lub sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

II okres

Przesłuchanie techniczne

- gama
- dwie etiudy o zróżnicowanych problemach technicznych

Dopuszcza się wykonanie jednej z etiud z nut

Egzamin promocyjny

- sonata, sonatina (dwie kontrastujące części)
lub
wariacje (temat i co najmniej dwie wariacje)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór dowolny

Dopuszcza się wykonanie jednej z pozycji z nut

Klasa VI - dyplomowa

Rozwój wirtuozerii technicznej i artystycznej.

Sprawne posługiwanie się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.

Samodzielne opracowanie utworu pod względem technicznym i artystycznym.

Przygotowanie ucznia do wykonania programu na egzaminie dyplomowym, kończącym naukę w szkole muzycznej II stopnia.

Program recitalu stanowi:

- etiuda;
- sonata lub sonatina (co najmniej dwie kontrastujące części)
lub
temat z wariacjami (całość)
lub
inna forma cykliczna (co najmniej dwie kontrastujące części);
- utwór lub utwory dowolne (solowe lub kameralne).

W prezentacji ucznia podczas recitalu dyplomowego zawarte są utwory z zakresu przedmiotu głównego, które składają się na program umożliwiający ocenę poziomu przygotowania zawodowego.

Program wykonywany na egzaminie dyplomowym powinien być wykonywany z pamięci (nie dotyczy utworów kameralnych), może zawierać utwory poznane podczas wcześniejszych lat nauki w Szkole Muzycznej II stopnia. Dozwolony jest udział publiczności.